

Esc. de Apac ori ce septiman
Joi—si Donnicca
Pretuda pentru Austria
pe un lotrag . . 10 v. v. a.
Janatara de mas 15 v. v. a.
si tra lino . . . 3 v. v. a.
Pentru Romania si Slavolictia
pe un lotrag . . 14 v. v. a.
Janatara . . . 7 v. v. a.
si tra lino . . . 3 v. v. a.

CONCINIA.

DIURNALU POLITICU SI LITERARU.

Proclamarea sa face la Si-
pogreda Trziner-Carolina in
strata domoara Nr. 2. din orngun-
distide la Redactoru: dierarului
STATIA SACRARIU (Zikora-
kier) Nr. 3. unde sunt a se adreca
toate subscripsiunile si previsa subscrita-
tura, spitulsiura, etc.
Retenar neofortaci si coresponden-
tia noaptea sa se trimite. Scripsi-
za publicitate no voru arde.
Pentru inactiunea publicitarii no-
re sa se raspunde si amos de lina—
nu. Unu aru ablatiortu costă 10 cr. v. a.

Despre legalitatea dietei d'in Transilvania.

I.
Unele foi, mai ales d'in Transilvania, care de care se incerca a demonstra, cumcă dieta Trancii d'in 1864 ar fi ilegale, d'in cu-
ventu, că a fost octroata, si d'in un motivu
(dupa parereu lor) multu preocupentioru, că
acesta magiarii si secuii dia dieta asta n'au
luata parte.
— Ca tem'a acestăa multu se ocupa, nu nu-
mai barbetii de statn, ci si acei omeni particu-
laru, cari recunoscand necesitatea impregiu-
rarilor, ce provine d'in antecedeintu tempulii
mai deapree, — n'au voia a rupe neconditu-
nata cu trecutulu, si nici că potu arde curagiu
a preocupă veniriloru. Astfelu de procedura
dovedescu una politica senotosa.
— Alti că inoap a argumentu in armato-
riulu alți: Dieta Trancii d'in 1848 nu pote
avea nici o validitate si legalitate, căci partea
cea mai mare a impotratiunei, ce o forma-
re romanii, n'au fostu nici conclamati si nici au
a potutu lua parte la dieta acestăa; — ci au
fostu esclusi după legele feudali de atunci, si
nu s'au aplică ca obligatori pentru romanii
fil' scaroru infantiu si participare s'au adusu
legile acele.
— Cei ce se tienu inose mortia de validitate
legiloru d'in 1848 dicu: legile aceste s'au
adusu de legelatori competinti, cari atunci
aveau dreptu istoric a participă la aforicele pu-
blice politice si tota-deodata legile numite
sanctiunale, si d'in partea alții-a factoru
legelatoru, adeca prin excoediciu.
— Et' d'in contra romanii d'in Trancii folo-
sindu-se totu de aceste argumente, dicu urma-
toarele:
— Legile d'in 1864/5 s'au adusu prin
legislatiune competentu, la care au fostu
chiamati toti locuitorii terei: Secuui si Unguri
nu s'au infatoshit, dar n'au fostu esclusi, ca
romanii in 1848; după ce fara corara n'au
sanctiunale legile aceste: validitate si legalitate
lor nu se pote demoga.
— Am potu ne amentu si acea, cumcă după
legile d'in 1848 unii scoteoscu uninea
Trancii cu Ungaria si o fapta complinita, et
aliti totu d'in aceste legi o considera de
o esitiune pondante de la convioarea
ambele tere.
— Cesti d'in urma ni se pare a fi pipaiu
mai bine pulsulu generalu, si daca convioare
partiloru competintu va succede pe langa
gante amesurate, in acestu casu va triu-
mă principiulu nationalitatiloru egalu
inderapatite in contra unificarei
totoror uatoriloru intrupanu corpu
ce absorbe egalu inderapatite a totorur
nationalitatiloru.
— Unificarea Ungariei, Tranciei, Croatie
Slavoniei si Dalmatiei cu provinciile
ereditarie austrice, a voita a o eleptu si
ministeriulu dui Schmerling.
— Toti d'in parte si mai ales cesti d'in
coce de Laitu au proclamatu anamata in
contra unora mesure, ce se scoteoscu in fi in
stare a nulifică autonomia acestor tere.
— Na pote dar' fi nici candu vorba de
unificarea Transilvaniei cu Ungaria, căci,
precedentele suntu cu multu mai viue,
argumentele cu multu mai sonore si
ponderose, do cătu ce se aiba
cine-va in eugetu a unifică Transil-
vania cu Ungaria.
— A nulifică autonomia unei tere, insemneza
a fi ueligitatoru de neptu si fii, de frati si
sorori, candu adrea a se inesti si
vol' a si da mana ta spre a infoga
sağta de morte in pieptulu terei si
natiunii tale.
— Noi carri mai de aprobe
conocemus tendintile liberale a
partitei ajuse la putere, n'ave-
muri nici o frica de a fi
contopti, do a fi unificati si
nulificati dar' si spiritulu
tempulii

cu voce puternica striga si ne
chiamu pe toti nu la cea-
va si amalgamisare etoregna,
ci d'in contra la una fraticitate
omogenă.
— Organelu totoruru partiloru
fara exceptiune, combatu cu
tota energia principiulu
contopirei, unificarei, adeca
alu amalgamisarei; si nu doar
ca una doveda de una politica,
cari in puntulu acestăa, se
areta cu totulu contraria
ultraismulu d'in 1848.
— De atunci s'au mai lamurit
conceptele, s'au deslășita
parerile, s'au molumit d'in
amendoscu dietei trecei cu
tota seala buna, ca să se
desapte toti și se recunosca
că in vietii politica lucrulu
fortiatu nu pote ave rezultate
folositorie.
— Romanilor d'in 1848, nu
li-au venitu bine la scoatela,
că uninea Trancii cu Ungaria
s'a decretatu, fara de a se fi
primitu in acele legi natiiu
romana ca natiune asemenea
celei magiare, secucii si asce.
— Doritiu acestăa generalu a
Romanilor d'in partea contra-
ria s'au infransu cu acele
argumente, că: Romanii ca
celelalte popore au destula
garantia in egalea inderapatite,
care s'au statoritu si s'au
sanctiunatu.
— Romanii d'in contra cu
dereptulu individualu nu erau
si nu potu fi industrialu, si in
dieta de la Pesta d'in 1848,
prin ablegatiu lor, au pretfusu
cu tota energia si cu totu
dereptulu, ca după ce legile
Trancii recunosc unia tre
natiuni si patru religiiu, și se
inartificulesc si cea romana
ca natiune, si a se recunosc
legea gra necunuta, care
pan' atunci era numai tolerata
ca a Evreiloru — de religie
recepta.
— La tote aceste pretențiuni
derecte se putea: cumcă de
prisona a inmulu articuli
dialei cu unele ca aceste, ce
suntu chiar echivociu
principiulu de toti primitu si
prin lege sanctiunatu, că adeca
egalea inderapatite se arde
preste tote clasele, preste tote
poporulu, fara de excoediciu de
natiune ceteru, si religie,
in care principi uatoriu fi
care cetățianu si pote aiba
garantia destula pentru
natiune si religieusa.
— Ei bine! dar' ablegatiu
romani, fideli misiuniloru lor
— conoscutu de una parte
stiriile poporulu romanu d'in
Trancii, venidiu de alta parte
evenimentele terei, si in cari
s'au incurtat patriu: pentru a
odini animele bine semitorie
si a evita pericolu amonitiortu
— ca romanii buni si patrioti
adeverati, au staturu a capacita
precum in adunarie dialele
pre-representatiune terei asu
si pe ministere uagrescu de
atunci prin numerose peti-
tiuni, dicandu si demustradu:
că Romanii nu se potu alucecu
impaciul si multieci de cătu
numai prin inartificalescu
loru de mai inainte.
— Nu ni se pote dara
noue impută, că au' fi tre-
cutu cu vederea vre una
caștime, ce o scotlam a fi
apta pentru a incugiură
neincerdere a dusmanu a
impach interesele comune si
deseabite, insulfetiți fiiu
de principiulu libertati
natiunale: a regulă prin
legislatiune diferitele interese,
de cari Trancii a destulu
de bogata.
— Noi conoscutu d'in
destulu treceulu Trancii, la
dieta acestăa au datu destule
dovedi, că numai asa politica
pote fi bine niferita dacia
nu patimele, și respectarea
diferențelor impregiuari a
terei, ce nice candu nu se
pote ignora, joa rol'a
principale.
— Ni aducemu aninte si
de acea, cumcă in una
siedintu dietei d'in 1848, au
pasitu de unu publicu si au
reintinatu aceste castime
temporale de la care atarna
in acele tempuri critice,
incretarea invasibilor si
fericea pașta — dicemu
am pasita cu urmator'a
dilema.
— După ce in Trancii
suntu trei natiuni recunoscute,
Ungurii, Secuui si Sasi,
et' despre Romanu, ca
cei mai copiosi si locuitori
foce veche si terei, in
lege nu se face mențiune:
potlam

ca s'au să se inartificulescu
si se sterga d'in legile
cele vechi la Trancii si
celelalte trei natiuni. Cea
de antea o potose p
scose dreptata, et' asit'
d'in urma o reciese prin-
cipiulu de libertate, fraticitate
si egalitate.
— Dar' n'au resuitu nice
amendamentulu acestăa, căci
partea contraria cu legea
d'in 1848 a mana, după art. VII
§. 5. ni-au respunsu: Ungaria
a plecatu a sustie totu legile
si libertate deosebite a
Transilvaniei: Magyar honkez
fentartani Erdely k
libertate törvényeit és szabadságait;
si cu totu că s'au spusu că
șalu acestăa aru si inciesc
ale, ce se referesu la libertate
natiunale si la egalitate
de drepturi, amuce că
Ungaria dora nu voiese a
sustie atari privilegii, ce ar
fi vedomatorie pentru alții,
se fie Donn' aliori binevoitori
a primi d'in dilema de susu
ori care, căci — totu si totu
ostireu fi indelșitru, et-
et' alți principiile d'in a.
1788. strapanlatu d'in
Trancii, aveau in dielce
alele mai mare valoare
momentana, do cătu cele ce
lu' fi recerutu atunci si
le recere a acum' stantime
toreloru nostru.
— Ne dore si acum
anemă, de cele ce s'au
intemplat după aceste
premise, dar' nu vină
nostru; precum atunci, asu
si acum' ne vomu sili a
da direptiune spre a
incugiură ori se necincerdere,
ce provine d'in
indinteligere. De vomu
fi d'in amendoscu
partile istoric, asanctiunatu
vome resu et' necincercata
si venarea numai după
interese individualu, ne
va daea la perire.
— Deci dara cu devotamente
deplinu, cu poteri unite, cu
sinceritate și ne interesadu
de causa comune constitu-
tiunale, iabiudu dereptate
pentru sine insi'a si.
Sigismundu Viotoru Pop.

Protocolulu IV.
In anul 1865 la 29 iuliu sa
tinutu ședinta a Aradulu
dierarulu dierarului Asociatiun
sa prezidientu ordinaria a Spoc.
Domnu Sigismundu Popoviciu
Vice-Directoru, fiindu de
sua dia DD. membri dierarulu:
Dr. Atanasia Sianđoru, Florianu
Varga, Mironu Romanu,
Manuilu Misicua, Ioanu P.
Deseanu, Lazaru Ionescu,
notariu dierarulu Pasticu.
19. Notariu subistene șoos'a
sa despre 30 fl. v. a. antipati
pentru șespele cancelariei d'in
dierarulu ședinti dierarulu
tinte in 3 maiu 1865.
Determinatu: Documintele
ce arata erozantiu facute pe
scopulu mentu, se strapanu
esecatorulsi spre vedere, si
in citu le ar s'au șespe
facite legitime, se referesu
in ședintu vitoare; fra in
citu pentru lipsele ulterioare a
cancelariei suntu antipati si
asemustu la Perceptoru in
intielulu statutelu Asociatiun
la 10 fl. v. a.
20. Duala Perceptoru Dr.
Atanasia Sianđoru face raportulu
sua despre ștarea casu
Asociatiuniln precuma urmăda:
— Pana in 29 iuliu a. e.
incoluiva au incurtu in
casu Asociatiuniln 067 fl. 71
cr. d'in acestăa s'au facutu
șespe ordinarie, adeca șespe
notariu, curșorulu si a
pe 10 diurnale 253 fl. 98
cr. — Șespede 400 fl. cu
totulu, șespe 743 fl. 98
cr. cari fiindu șespu d'in
tota provotiale unia, șespu
238 fl. 73 cr. d'in
șespe a fi fi replatinu
certulu po patricularu
augusta ca 113 fl. 13 cr.;
vora romanu in
casu 110 fl.
Determinatu: E
luatu spre ștulu
conocintiu.
21. Sa șespe șespe
cama intro foile publicu
pe cari au pronumertu
Directoru Asociatiuniln,
vine una alia adica
Pesti Hiras' po cari
au pronumertu, fra
"Pesti Naplo" pe cari
au pronumertu, precuma
se vede d'in Protocolulu
ședinti I. Nr. 4. un
vici nice de citu, si a
fiu proiectata, ca D.
Bibliotecaru au a
fostu șespedatu in
ședinta dierariloru sale
a pronumertu
șespe șespe si ima-

INSERTIUNI.

Concursu.

Pentru vacanța stațiune invitatărească d'în Căsinț, Protopresbiteratul Chis-leului, cu care suntu împreunat următorile culmeintre: 126 hoi v. a. — 12 cabale de grâu, 6 cabale de curcuză, 12 orgii de lemn, 30 mîgi de fân, și corția liberă cu gradina.

Vătorii de a ocupa această stațiune, suntu avuți recuzându sale trebuințuri intrinate, și adresate către venerabilă Consistoria diecezană d'în Arad; — pana în 10 septembrie a. e. s. v. a la transpune la suscrierea în Chitcheadiu (Kötégyháza).

Chitcheadiu în 7 augusta 1865.

Petru Chirlescu
Protopresbiteru și Inspectoru
diatr. școlariu.

Carolus Bräuer,

Fabricatoriul de vata

Pest'a, strata mica a suscului (Kl. Nassobanngasse) Nr. 26
pe timpul tergulii în piața Eliabetei în casa a contelui Csáky, recomandă marșea cea depusatoriul de tota felulu de

Vata simpla și dupla polcila
cu preturi forte sfine. Pentru Servitiu acuratu se garanteza. (3-3)

Depositiul l. fabricae magiare
de lampe de petrolu

ala lui

A. de BELHÁZY

Piatula carboniloru în noua edificiu ala școlii evang. recomanda depusatoriul șu bine prevădutu cu lampe de candelă, de meșu, de parate și de cele apenduratori, de lăstre și de fanarie (laterne) în mare și în detaliu, cu preturiu cele mai sfine.

Finarietia de petrolu produse în acesta fabrica în comparatiu cu alte fabricate d'în intru și d'în afara aliand-se de cele mai bune, fura intraduse prin comitarietate favorabilu a c. t. d'în teratu de stațiune. Pentru pastrarea recomațiunii șu, cu si-l'au castigat pana în lampele acurate buniu celeștiriu de cea mai buna calitate se țineu în depusatoriul a șu vanda forte sfine.

Pentru comoditate publiculu se face și strănușiri și reparare de lampe cu moderatoriul și se țineu în depusatoriul alora de cetia mai fosa pentru lanțu de acoste. (2-6)

Fabric'a se afla în strata ecchia (Alt-Gasse) Nr. 38.

FRANCISCU WALSER.

Er Chibote montate cu cetia patentatu de fere toanatu

Tornatoriul de clopote în Pesta, aghiulu formatu de drumulu Kerepeniului și strata crucii, recomanda p. t. publicu și onoratoriul comunitati, clopotele ce se tornu în stabilismentulu șeu, garantandu despre trairnicia și tonulu armonicu ala loru.

Chibotele montate imbunătățite dapa noua metoda prevădită cu colari de fere toanate, patentate de inalt. Reginiu, potensu li-se inverti coran'a, ținea forte multa, încangurandu-se ori ce acuritu; — pentru a se potese a potese una potere forte mieșu, — pentru stabilitateu turulu suntu de folosu, fiindcă e delaturata și cea mai mică catremurare a chiboteulu. Chibotele montate dapa acasta metodu se pot acăsi întore, cetia amutulu se imprimău deplina și si-ajungeu poia acasă țara și extensivitate cea mai mare, ori ce dăseu șu precum și infioratoriile șnetu plangatoriu a clopoteului suntu cu totala delaturate.

Se primescu totdeauna și chibote vechi și se strănușu dapa acasta principiu nou cu preturiu cele mai moderate.

Se căpetia aici și tota felulu de

Puce de apa etc.

pe langa garantia despre banetateu loru. (1-6)

Fabric'a chem. de Aprindiore

a lui

LEITNER & GRÜNWARD

Pest'a, strata regelui Nr. 3.

recomanda fabricatul loru de nou imbunătățitu, cu deosebite aprindiorele loru de saloanu, cu preturiu cele mai sfine.

Lista prețiuiloru se trimete pațitorulu franco. (1-6)

Masine de cosutu adeverateu americane

precum și masine de cosutu a Companiei americane d'în Hamburg și a altoru fabrice.

Pentru economie, fabricu de rufe, calciamuri, croșitori, curelari etc. pe langa garantia în scris pe 5 ani, condițiuni acomodate pentru plătire și instructiune gratis, se căpetia de la 115 fl. în sus; în depusatoriul de masinu de cosutu adeverateu americane ala lui Wxceler et Wilson d'în New-York, în Pest'a, Largulu Josefianu Nru 15 în Patruanghiulu nou, în casa d'îlui dr. Covacu. (1-4)

Se căpetia aici și stracrotore de apa (destilatore) d'în carbutu plasticu și Acrotore farsu de platinu, incluzie crăbice, cari la expunțione de Pest'a d'în estu anu, fura premiate cu 2 medalie clasei I. (Fiindu ap'a curata mediuloculu celu mai bunu pentru impădăcarea colorii, stracrotorele aceste-a suntu de folosulu celu mai mare în locurile unde nu este apa curata și sanatoșu.)

Aută Fabrica de GUMI-LACA SI DE UNTURA

cu privilegiu imp. reg. echivatu a lui Ch. Roth și Comp.

Viena, Drumulu Ferdinandu Nr. 15.

are de vândiore

(10-24)

Untura Luciforia

pentru carule și uclite de picu

se întrebăntă și pana acă la cea mai mare parte a ostirii imp. reg. și e recomandațu de comane cu cea mai bunu pentru curățire și conservareu ucliteloru de picu. S'a recomandațu prin preput'a militară imp. reg. generale a țirei. Actualu respectivu se pot vedea reprezentantulu nostru pentru Ungaria în Pest'a: D. L. G. Tornay. Spre dovada urmatoriă

Adevăritate!

Dupa încredere făcutu cu untru' a faceloru a lui Ch. Roth, produtor'a luminiu trebuie să declareu comuna îndemnare și alibișateu acestu produg'e e cam un se potu mai bunu pentru curățire ucliteloru de picu, etc.

De la produg'ia luminiu de tornari Nr. 12. Baron. Vermis în salința d'îlui colonelu Angerer, m. pr. locu, de col.

Ascunțu se gatașcu în fabric'a amiatu. tota felulu de vernici de gumilana și de oleu, apoi Untura de Palmatu de cerușu caltiamintelu

nu inventatu și forte îndemnănticulu șnetu pentru militariu și pentru camperatori civili. Probe și pretuluu cerinte se trimite dapa poșta.

Am onore a arăți prin acost'a p. t. publicu, că mi-am maritu depusatoriulu meu de tota felulu de mașine de plom mieu în incalțatoriu, scaldicatul tototalu prețiuiloru totoruru producătoriulu. Anam recomanda depusatoriulu meu bineprevăditu cu mașine de cafea și țoi; case de fieru; sticle pentru ușoare și oleu etc. în diferite marini de la 4 fl. în sus; capșorie de încalțare de la 2 fl. în sus; Abilitu de fieru, facușulu celu mai elegantu; Lampe. Lăstre (pentru laminate cu grani, petrolu ori oleu); Petrolu ori Oleu de ecășite (piatra), cu 20-30 cr. pandul. Mai încolo copierile și acurdu de zincu și plom. Puce de apă transparentu, streptorie de gradina și aparate de șpălat. Se primescu și ori ce reparare de șolitu acost'a. Lista prețiuiloru gratis. E. HIRSHVIT. Fenișajia (șpăritu) și Lăcaturu în Pest'a, strata regelui Nru 6. (1-12)